

Slovanska knjižnica & KUD Logos
Pogovorni večeri

Sreda, 15. aprila 2009, ob 19. uri
dvorana Slovanske knjižnice, Einspielerjeva 1, Ljubljana

Izhodišče za razpravljanje ob knjigi

Emerika Bernarda

Deleženje

je vprašanje:

V čem je smisel slikarjevega pisateljevanja?

Večer bosta uvedla

DR. MILČEK KOMELJ IN DR. LEV MENAŠE

Emerik Bernard
Deležnje
Edicija Hyperion
Koper 2008

Segam, tipam, v temo pronicata dve črti. Vžarevajoče svetita brez prostorskih prevodnic. Ali napovedujeta jutro ali sta odtisnici včeraj utelešenega dne? Moja jutra so vsekakor težavna. Zgodijo se v zatemnjenem prostoru, tako vztrajam ob nečem, kar v sebi zadržuje enojnost, vendar ta enojnost ni moja enojnost. Navzočnost nikogaršnje enojnosti je v temi, v njeni zgoščenosti, katere vsaj zdaj ne morem z ničimer nadomestiti. No ja, dve svetli zarezi, zarisani, kjer naj bi bilo okno, sta mi v oporo. Sta usklajeni z mojim upanjem, da mi bosta poklonili misel za dan, ki prihaja. Vendar svetleči črti še nista zajetje nečesa, kar se dogaja pred hišo, in ne upoštevata pričakovane zunanje podobe. V omejenem stanju svetlenja nudita le oporo prikazovanju v temi in me vračata tja, kjer sem včeraj namenil pozornost smislu. Kaj vem? Iz ust se mi utrga: Odpri naoknici! Naj se svetli črti razvnameta v dan, le tako bo prešla moja zapuščenost.

A se ne zganem, ker ne vem, ali bom potem lažje dosegel, česar je polno moje nadejanje? Mi bo lažje, ko bo novi dan skrajšal včerajšnje sence? Svetloba bo gotovo poblisnila iz daljave in mi prinesla marsikaj naproti, o tem ne gre dvomiti. Toda tisto, kar bo prihajalo naproti, se bo zibalo zdaj v eno stran zdaj v drugo. Zato si tudi na osvetljenih stezah ne obetam poenotenja s svetom. Ne zaradi še nerojenega in nepristopnega, marveč zaradi včeraj padlih odgovorov. Navsezadnje bosta dve žareči črti, sedaj še zarezi v temnem prostoru, postali na svetlobi črni. Ostali bosta v nasprotju, se dvigali druga proti drugi in kazali vse kaj drugega kot mir. Ne, ni drugega izhoda, svetli črti mi morata najti v temi, kar bi se lahko glasilo: včerajšnje razprtje pripravljeno za novo osvetlitev. Res pa je, da karkoli se izdvoji iz zbirajočega temnenja, lahko vsak hip zdrsi nazaj v nikogaršnjo goščo. In ostane brez mere in brez zaporedja ter izgine v medpodobju ali ponikne, kot ponikne množica ljudi ob koncu delovnega dne v undergroundu. Človek se lahko samo nadeja, da se bodo vrnile asociacije in da bo podoba izvabila podobo, jo izsledila v temnem klobčiču in jo umestila med dva pobliska.